

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Deák Ferencz-u.
12. sz. Ide intézendő a lap szel-
lemi részét érdeklő minden köz-
lemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.
Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Melléklapja: „GÖMÖR-KISHONT T. E. VÁRMEGYE HIVATALOS ÉRTESÍTŐJE.”

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könnynyomdában.
— Ide intézendők a kiadóhiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb fel-
szólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisors tér-
fogata 6 kr.
Bé yerdij minden beiktatás
után 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönbén minden hazai pósthivatal. Az előfizetés legezlszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

A magyar protestánsok vallásszabadságának 100 éves emlékűnepe.

Ott, a hol már sem a tudomány, sem a műveltség, sem más erő és hatalom nem segíthet: végső menedék a hit, mely fölüláll minden tudományon, pótol minden erőt és hatalmat. Az Istenben vetett erős bizalom sokszor volt megmentője a mindentől elhagyott tehetetlenségnek, s a világtörténelem hosszú folyama alatt nem egyszer történt meg, hogy a nemzetek élettörténetére átalakító hatással levő események csirája az emberek hitvallásában gyökerezett.

Igazság szerint minden embernek saját hite szerint kellene üdvözülni, de volt idő, midőn az egy hiten lévők nagy többsége pressiót gyakorolt a kisebbségre, azt kívánva, hogy az ő hitelvi szerint legyen része a menyországban.

Hazánk történetét, hála Istennek, nem feketítették be oly események, melyek egy Loyola Ignáztot, vagy Szt. Bertalan éjjelt hozhatnának emlékeztünkbe, de a gyors tűzként terjedő protestantizmus ellen századokig folyt az elkeseredett harcz, melyet sem a bécsi, sem a linzi békekötések jogbiztosító paragrafusai nem voltak képesek megszüntetni. Akkor volt a sötétség, hogy a felvilágosodás vezérfáklyájának fénye alig-alig tudott magának utat törni.

És mégis utat tört.

Boldog emlékeztető II. Lipót magyar király volt első, kinek fenkölt gondolkozása és akaraterije legyőzte a roppant hatalom birtokában levő főpapságot s ennek folytán országgyűlésünk megalkotá az 1791-iki XXVI. törvényezikket, melynek értelmében a magyarországi protestánsok a bécsi és linzi békekötések alapján visszahelyeztetnek jogaikba és vallásszabadságukba.

E törvény több mint három millió protestáns lelkiismeretének ismerte el teljes szabadságát s azon naptól kezdve, melyen szentesített a magyarországi ker. felekezetek békejobbot nyújtván egymásnak, fölhagytak az ellenségeskedéssel, összes szellemi és anyagi erejükkel más térére for-

dulva a felvilágosodás, tudomány és műveltség utain arra a pontra emelték hazánkat, melyre a kultur népek már egy jövődő nagyságnak biztos alapjait rakták le. A nevezetes törvényezik szentesítésének napja tehát, nemesak a protestánsok örömnépe, hanem az összes magyarhoni művelt népeké is, bármely vallás felekezethez tartozzanak, mert e nap oldotta meg utolsó lánczszemét a lecsigázott szellemnek, melynek szabad szárnyalását azóta többé nem gátolta a csökönyös elfogultság.

Szabad lett a szellem, szabad lett a lelkiismeret ép abban a pillanatban, midőn távol nyugaton egy más igazi nagy nemzet a világszabadság eszméit igyekezett elhinteni az emberiség szívében.

E napra emlékeztek vissza a magyarországi összes protestánsok a közelebb elmúlt vasárnapokon s ez epochalis esemény századik-évfordulója nálunk sem siklott el nyomtalanul; prot. templomainkban megzendült a hálaadó szolozsma az egek urához, ki világosságot terjesztett az elmébe, megmutatva az utat, melyen hazánk békésen fejlődhetik s a tökéletesedés fokain, ha nem is oly fokozott mértékben, mint más országok, de mégis folyton előbbre haladhat. Ugy legyen!

Megyénk vasutérdekei.

A vasutak ezéja az, hogy az egymástól geografiailag elkülönített s a kölekedésben gátolt vidékeket egymáshoz közelebb hozzák. Magyarországon — amint azt Széchenyi István már a negyvenes években fölismerte — ez a cél legkönnyebben úgy érhető el, ha a megyék a vidéki közgazdasági érdekek gyűjtőmedenczéivé alakítatnak s a megyei csomópontok, a vidéki érdekelttség folytonos szemmel tartása mellett, nem a legrovidebb, hanem a közlekedési szükségletnek legmegfelelőbb uton köttetnek össze egy egymással, mint az országos vasuti gőzponttal: Budapesttel. A legnagyobb magyar ki is jelölte ezeket az utirányokat, s a hol ezek betartása mellett épültek a vasutak, mindenütt első osztályu forgalomban tartatnak ma is, és a kitűzött célznak megfelelőeknek bizonyultak.

Nem ezélem, a hetvenes években, a vasutépítés körül megyénkben érvényesült érdekek képviselőit s az ezen

érdekek érvényesítésére befolyt egyének tetteit, magatartását kritika alá vonni. De konstatalt tény az, hogy megyénk is annak a hibás és a közérdeket eláruló vasutépítési politikának az áldozata, amely Magyarországon a valódi közgazdasági és vidéki konceptrális érdekek elnyomása mellett a személyi és érdekelttségi tekinteteket szokta diadalra juttatni; konstatalt tény az, hogy azok az érvényesült érdekek hamis érdekek voltak, amelyeknek a valódi érdekek fölött nyert diadalát vasutaink megnyitla óta folyton snyli az egész megye s az egész megyében legjobban snyli a székváros: Rimaszombat. Ezek a tények gyakorolnak kritikát azok fölött az érvényesült érdekek és az arra befolyt egyének tettei fölött; ezek a tények, a melyek folyton füleinkbe sugják-kiáltják, hogy minket nem tettek boldogabbakká, gazdagabbakká vasutaink, mint más boldogabb vidékeket, mert a mi vasutépítésünk körül az általános elvek és észszerűségi szempontok figyelmen kívül maradtak; mert a mi vasutaink a megyének egymástól távol eső s közlekedésileg elszigetelt, különböző pontjait nem hozták egymáshoz közelebb; mert a mi vasutaink nem a megyei közönség és a központ érdekeit, hanem csak privat vagyoni érdekelttségeket szolgálják, sőt még azokat is rosszul, mert a mi vasutaink építése a Széchenyi és minden szabad látkörű nemzetgazdász által hangsúlyozott elvekkel épen homlokegyenest ellenkezőleg történt.

Megyénk egységes és tömör alakja, területi fekvése, mind a legelőnyösebb föltételei és kellékei voltak egy egységes, a megyei közgazdaságnak konceptrális irányban megfelelő vasuthálózat építéséhez. A megye két legnagyobb és legeredményesebb, azonkívül leggazdagabb völgye a Rima- és Sajóvölgyének, amely együtt az egész megyét körülöleli derekszögű elágazása; a geografiailag elkülönített kisebb vidékeket előnyösebb fekvésüknél fogva kísérel, de előkelő közgazdasági érdekelttségekké csoportosító virárgő városaink, mint Rimaszombat, Rimaszécs, Rozsnyó, Dobsina, Tornallya, Jolsva, Nagyrőce stb.; ezen városok arányos elosztása a megye területén; a szomszédos megyék virárgő városainak — mint Kassa, Miskolcz, Eger, Losoncz — közelsége: mind oly előnyös körülmények egy tökéletes vasuti hálózat létesítéséhez, mint amilyenekkel hazánkban vajmi kevés megye dícselkedhetik, s a melyeknél fogva megyénk az észszerű vasutépítési politikának valóságos kész modeljeül kinálkozott. Mily természetes és észszerű lett volna a Sajó- és Rimavölgybe egy direkt irányu U-alaku vasutat építeni Dobsinától körül Tiszolezig, amelyhez a miskolczi vonal Rimaszécsnél esatlakozik s Rimaszombatnál válik el Losoncz felé. Ez az óriási U betű mintegy összeölelné az egész vármegyét s e közvetlen összeköttetés által a vasutak legfőbb és legfontosabb ezéja, s a mi ezéünk is mily könnyen el lett volna érve!

T Á R C Z A.

Bál a cipőtlenekért.

Éppen a veteránok báljának legvégét, a katzenjamert élveztem, mikor nagyot nyitott szobámba a zivatarvölgyi hivatásos bálrendező: Téglá Gyuri. Már az ajtónál tele tüzzel deklamált.

— Sietek téged arról tudósítani, hogy a tüzoltók nagy álarozos menetébe be vagy választva.

Almosan támaszkodtam a jobb könyökömre.

— Ne is beszélj sokat. Rendező vagy. Te léssz a pénztárnok.

Behunytam szememet, részemről ez volt az első szóközi figura.

— Nem tudom én az ilyen dolgot csinálni.

— Semmi ellentmondás. Humanismus, a kor jelzava. Gondolj a cipőtlén gyermekekre és a nagy sárna. Nekünk gondunk volt rá, azért gondoltunk rád. Hallod, te dászka! te órákat tartasz Demeter uramnál, a nagyvendéglőnél. Neked olesóbban tartja majd a szálát. Ha te beszélsz vele, mit gondolsz, tán ki is vízolná?

— Ugyan hova gondolsz! Végre is Zivatarvölgy nem világváros és a „Leveli Zöldbeka“ nem a „Fehérkereszt!“

— Persze, persze, de háziszappannal mégis csak síkossá lehet tenni a parketet.

— Ez is igaz. Ilyen tanácsok mellett elfogadom a bizalmi állást. Noha vannak aggályaim, tudod peches ember vagyok, még utóbb is fiaskóval végződik ez a nagyszabású mozgalom.

*) Mutatvány Verner László aradi jeles tanítónak legközelebb megjelent „Tanügyi Karczolatok“ cz. könyvéből. A kötet fölöttébb díszes kiadásban s a szöveg közé nyomtatott művészi rajzokkal az Aradvideki tanítóegyesület kiadásában jelent meg s előszót Komócsy József irt hozzá. Fűzött példány ára 80 kr kötött dispeldányé pedig — mely kiválóan alkalmas karacsony ajándék gyanánt — 1 frt 40 kr. Megrendelhető a szerzőnél Aradon. Ajánljuk e kedves humorral megírt könyvet olvasóink, különösen pedig a tanfőriak figyelmébe, annyival inkább, mert annak szerzője félig-meddig gömör ember.

— Arról szó sincs. A referade előre készen van. Muskátlí kertész készítette. Mivel kertész, hát kell értenie a virágnyelvhez. Csodát lát e napon Zivatarvölgy. Szóval megegyeztünk.

A miről én beszéltem, nem volt alaptalan. Még az nap jelentkezni kezdett a hagyományos pech. A mely napon a Kövér Demeterrel folytattam az alkutárgyalást a „Leveli Zöldbeka“ disztáncztermének kibérlése tárgyában, történt az a kolozszális, váratlan fordulat, hogy a „Leveli Zöldbeka“ díszes, vályogból emelt fala megrepedt. Olyan hasadék nyiltott azon, mint a tordái. (Az egyik tanító el is vitte ide tanítványait a termofilei szoros szemléltetésére.)

Leestünk a boldogság hetedik egéről. Más irányban kellett a planumokat sarjuzni. Legnagyobb baj az volt, hogy nálunk Zivatarvölgyön egyedül a „Leveli Zöldbeka“ volt képes distingválit közönséget befogadni. Más helyen tartva, okvetetlen leestünk az élite-bál fokáról, melyre pedig sokat tartottunk.

E kétségbeesett helyzetben jutott Gyurinak eszébe a leggyakorlatibb eszme.

— Gyerekek, mi ezéből is tartjuk mi ezt a bált?

— A szegény gyerekek felruházására.

— Ezt ne feledjük. Van-e pompásabb hely terveink megvalósítására, mint az iskola.

— Ugy van, — zúgtuk rá lelkesen. A kajla bajszu Marezi még a bokáját is összeverte nemes hevületében.

Nyomban érintkezésbe léptünk a tantestülettel. Ment, mint a karikacsapás. Szóval, kihagyva a kihagyandókat, ott állottunk, hogy már esilláron is (a mit a postamester né adott kölcsönbe) meggyújtottuk a világot. Ragyogott minden, fényes izlésről tanuskodott a Gyurka. A meglegedés mosolya ilt arezunkon. Különösen jól fűtetett a nemzetiszínü papírláncz szeszélyesen lengő ezífralága mögött az erősen előtérbe álló és kemény papírból készült, mindenféle arabeszkekkel agyondiszitett tánczrend, melynek első száma, a esárdás, oly élénk világot vetett a multság jellegére.

Felviradt a díeső nap hajnala. Epen a nyakkendőm

esokrával bibelődtem. Össze-vissza gyürtem idegesen. Nem tetszett sehogy. Majd nagyon kikandikált a vakító fehérségű mellényem alól, majd meg szegyenkezve bujt el mögöttem. A kifogástalan összhangot kerestem mindenképen. Egészen kihozott ez a kis dolog a sodromból, de hogy is ne, mikor oly nagy dologra készültem.

A mint így készülgetek, a bíró jött hozzám, Véka András.

Nagy tisztességtudással emelintette le a kalapját. Kinéztem az ábrázatáról, hogy körülményes mondani valója van és mégis elejéről kezdte.

— Adjon isten jó napot, mint közönségesen. Egészségére kívánom az éjszakai nyugodalmat, ha volt. (Az éjszakai fáradságot kívánd, a mi nem soká megérkezik — gondoltam.). Hová készül?

— A bálba.

— Én is abba sorba jövök.

— Mondja no, bíró ur, hallgatom. Eppen a nadragomon kell egy sort puzolnom. Tudja, hamar pehely száll az ilyen fekete materiára.

Szó a mi szó, nagyon gazosba került a gondolatjuk az urfiaknak evvel a tükrös bállal.

— Hogy-hogy?

— Arra feleljen előbb Bazsay ur, mi is voltaképen a templom?

Kezdett ez a sok eltérés ingerelni, sebesen feleltem. Annál hamarabb végzőnk.

— Istenháza.

— Ugy-e? No ha az istenháza, az iskola meg a sekrestyéje. Ugy czirkalmazta ezt ki Szerelmes alvégi kománál a disznótor. Engem küldött a dolog esendes eligazítására.

Elképedve kérdeztem.

— De hát mit akarnak maguk?

— Azt kimondva ápertte, hogy bajosan lesz ebből a bálból valami.

— Nem értem.

— Pedig lehet azt nagyon. A község nem kevert teti el az iskoláját ilyen czégeres bállal.

Rozsnyótól Tornán át Kassára, Dobsinán át Poprádig, Tiszolcától Zólyom-Brézóig; a helyi érdekek közlekedési szükségleteinek megfelelően Tornallyától (nem Horka-vagy Gömör-Panyitól!) Jolsva felé, Pelsüztől Csetnek felé s esetleg Rimaszéctől Balogon át Rutkó felé vezető szárnyvonalakkal kiegészítve e kis hálózatot; megvén minden képzelhető vasúterdeke kielégítettettnél. Rimaszombat és Rozsnyó, melynek legnagyobb és legvirágzóbb két városa; Rimaszécs a Sajó- és Rimavölgy elágazásának mintegy középpontja; a leghelebbebb kiválasztott vasúti gőzpontok. Budapesttel Losonezra át, Kassával Rozsnyó felé, Miskolcra a mostani irányban állnak közvetlen vasúttársulások. Sőt, miután az esztergomi-nána-balassa-gyarmati szárnyvasút Losonezra bevezetését szabották nyar, a nyugati megyékkel is a legrövidebb uton lépnek forgalmi összeköttetésbe. Mindezek a vég-eredményeképpen pedig volna egy, a megyei közgazdaság valódi érdekeit valószínűleg szolgáló tudó vasúthálózatunk, amely Rimaszombatot Rozsnyótól, Rimaszécsét és Tornallyát az őket megillető, geográfiai fekvésükhöz méltó, megyei érdekeinknek észszerűen megfelelő forgalmi központokká tette, s ez által megvén kétségbevonhatatlan nagy előnyére fölvirágoztatta volna.

S mi történt e helyett? . . . Az, hogy megvén déli részén átfut a miskolc-füleki vasútvonal; ebbe a vonalba ágazik belé a sajó-völgyi vonal Miskolc irányában, tehát kifelé, — ugyanebbe ágazik a rimavölgyi Fülek irányában, ugyanebbe kifelé. A helyett, hogy megvén távolosó részeit egymáshoz esatolta, egymáshoz közelebb hozta volna e hálózat; a Sajó-völgyet kifelé irányítja Miskolcra, és a Rimavölgyet kifelé Fülekre. Hogy mily fontos pedig a vasutak beágazási iránya, az minden, a nemzetgazdaság iránt legtávolabbról érdeklődő laikus ember előtt is tudva van, s így legyen elég azt az egy példát fölhoznom, hogy mikor a magyar kormány tapasztalta, hogy az osztrák-magyar államvasutak budapest-bécsi fővonalának szárnyvonalait Bécs irányában vezeték bele a fővonalba, szükségesnek látta kimondani, hogy: „mivel a Bécs irányában a fővonalba bevezetett mellék és szárnyvonalak alkalmasak arra, hogy ez utóbbiak által érintett vidékeket Bécs felé irányítva, azoknak érdekeit is oda vezessék; az esztergom-nána—ipolyási vonal építése csak ugy engedélyezhető, ha az Budapest irányában ágaztatják a fővonalba“. S megvén mindkét szárnyvonala kifelé irányítja az összetartozó s egyesítésre váró megyei érdekeket. Csatlakozási pontok lettek Bánréve és Feled; mindkettő jelentéktelen, számot sem tevő kis pont arra, hogy egy oly fontos közgazdasági megvénnek, mint Gömör, vasúti központja legyen. A budapest-kassai és budapest-ruttkai fővonalat összekötő vasutat Losonez helyett Fülek, szintén jelentéktelen város felé vezették ki megvénkből oly vidéken át, amely helyes szempontok szerint a legutolsó helyen számíthatott erre. Minden számbavehető tekintet arra irányult, hogy ez a vonal Rimaszombaton át Losonezra felé építtessék; s mégis Feled lett a központ, Fülek a vég-, illetve a csatlakozási állomás; megvénk székvárosa csak egy zsákut jellegű, aprócska kis szárnyvonalat kapott, azt is oly tetemes anyagi áldozattal, mint az országban kevés más város. Lehetetlen a valódi érdekek ily kirívó és értelmetlen mellőzését szemlélve, bosszúságunkat elfitkolni; lehetetlen, akaratlanul is nem kutatni az itt közbenjárt okokat. Én azonban nem akarok ez okokra kiterjedkedni; ugy is hasztalan volna most már eső után köpönyeget emlegetni; és ugyis tudja mindenki, nem mondanék vele újat, hogy ha Várgede és Ajnácskő vármegyénk bármely szeparált vidékén feküdt volna, vasútja mindeniknek előbb lett volna, mint akár — Rimaszombathoz! . . .

A visszas vasutépítési politikának visszas eredményei azonban nem maradhattak el. Most ugy állunk, hogy aki Tornallyáról Rimaszombathoz rövid időn akar eljutni, az nem vasuton, hanem kocsin, legrosszabb esetben gyakran meg. Mert bár Tornallya és Rimaszombat alig 3 órányira fekszik egymáshoz, vasuton négy és félóra folytonos utazás, utközben kétszeri átszállás mellett juthat oda az ember. Rozsnyóról Kassára szintén előbb eljut az ember kocsin, mint vasuton; Tornára pedig, amely mindössze három órai járás, reggeli 7 óra 27 percztől, délutáni 5 óra 23 perczig, tehát teljes 10 óra alatt juthatni vasuton. Rimaszombathoz Losonezra szintén csaknem

— De bíró ur, maga felvilágosodott ember! Tudja-e mi az a humanizmus? Hogyne tudná! Vérték szivünk azon apátlan és anyátlan ártatlanokra gondolva, kik a dermesztő téli napokban cipő, eszima nélkül bakatnak a tudományok szentélyébe. Mi szent ezéla fogunk táncolni, így követeli a humanizmus, korunk ezen varázsigeje.

— Én elbuktam ebben a háboruban. — Felelt a bíró. A szivemet találta ez a szó: humanizmus, de tessék tudni, könnyű oda beszélni ahol van ész. S én volnék a falu feje. A többieknek olyan a feje, mint egy káposztás kő, nagy is, kemény is. Nehéz lesz világott hozni abba a sötétbe.

— Bíró urnak semmi se nehéz

— Más hiten vagyok. Mert tudom azt a mesét, hogy egyszer a gyomor ellen fellázadtak a karok és lábak.

— Az megeshetett. De ilyen gyomorral szemben a lábszárunkba száll a kurázsijok a lábunknak.

— Bizzon bennem Bazsaj ur, lelkükre fogok beszélni.

— Ez a kis felhő tehát szerenésesen elhúzódot. A bíró megpuhult, a disznótör meg bizonyosan ellágyult azóta. Furesa is lenne, ha az orrunk elöl zárná be a báltermet. De most már az öltözésnek frissébe kezdtem. Nagyon elprésmitáltam az időt.

. . . Tünderi fényt képzeltem és nem láttam semmit. A bálteremben szuroksötét volt. Egy bárendező türelmetlenségével akartam betoppanni. — Nem lehetett. Vészteljesen gondoltam a „Szerelmetes komámnál“ levő disznótorra.

. . . Szóru-szórua ugy történt. A disznótör bezárta előttünk a menynek kapuját. A kilencztagu rendezőség ott kint a fagyón a pokol kinjának megduplázott porcióját élvezte, mikor egy-egy kenetlen koci nyikorgott, s jöttek a kinyitott elvirított rösszak, hogy a szegény tanulóknak cipőt táncoljanak össze. . .

egyenlő idő alatt lehet eljutni vasuton vagy kocsin, s utközben kétszeri átszállással szaporodik vasúti kényelmünk. Budapestre vagy Kassára annyi átszállás, idővesztetés és utifáradtság mellett is csak egyszer utazhatunk direkt csatlakozással; a többi napijaratokkal mindehová eljuthat az ember, csak oda nem. Csatlakozási állomásainkon a helyi viszonyokból s a felsorolt visszáságokból kifolyólag mindentelké kényelmetlenségnek van kitéve az utazó. A személyforgalmi szükséglet kielégítését kénytelen a vasutigazgatás abszurd módon, abszurd kisegítő eszközökkel, helyi érdekű vonatok járatásával, bővítés, toldozás, földözés stbvel pótolni. De a helyi vonattaljárattal is csak félig van segítve a hiányokon; sőt elkeseríti az érdekelt közönséget, hogy a rimaszombat-losonezi és a rimaszombat-rozsnyói helyi járat előnyeit csakis a két végállomás között lakó közönség élvezheti, míg arra a tiszolczi, illetve a dobsinaiak — ugyanazon vonalak végpontjai — nem számíthatnak. — Ezek a személyforgalmi mizeriák az áru- és teherforgalomra nézve hatványozott mértékben állnak fenn. Az árukészések, árutorlódások, kocsihány, utközi átrakodások stb. bajait, kárait, költségeit tisztelesen érezzük, mintha e bajoknak és hiányoknak a helyes irányelvek szerint elejét vették volna az építés alkalmával.

Es mindezen szomorú állapotok mellett is helytelen elvek szerint, hibás irányban, a közérdek figyelmen kívül hagyása mellett épült vasutaink nemesak virágzanak, de oly élénk forgalmat nyertek, hogy a II-odrendű alépítményen ma, különösen a már részben kiegészített miskolc-füleki vonalon, de a többin is az I. b. osztályú üzemen tartott némely vasutnál élénkebb, sűrűbb a vonatközlekedés, ámbár hivatalosan a mi vasutaink üzeme csak III. osztályúnak mondatik; és vasutaink, élénk forgalmuknál fogva, az ország legjövődelműbb vonalai közé tartoznak. — Ez a fenti körülményeket némileg ezáfolni látszó eredmény azonban nem azt jelenti, hogy a vasutépítési baklövések helyre vannak hozva, a közérdek szenvedett csorbái kiközösölve! Mert megvénk közgazdasági érdekei előtt nem az a cél, hogy megvénk vasutai virágozzanak, hanem igenis az, hogy a vasutak ezeket az érdekeket szolgálva, ezeket az érdekeket juttassák érvényre és virágoztassák föl. Nem a közgazdaság van a vasutnak alávetve, hanem a vasut van a közgazdaságot hivatva és kötelezve szolgálni. S ha vasutaink közgazdaságunk nélkül is fölvirágoztak, az épen azt jelenti, hogy oly fontosak megvénk közgazdasági érdekei, hogy azok a hátrányos elvek szerint, hátrányos módon létesített vasútvonalakon át is hathatósan és oly sok eredménnyel nyilatkoznak, hogy magát a rossz és észszerűtlen vasúthálózatot is virágzásra emelik. Hátha még vasutaink a közgazdasági érdekeket támogatnák s azokat szolgálnák híven; mennyivel nagyobb eredményt produkálnánk, mennyivel jobban fölvirágoztatnánk megvénk iparát és kereskedelmét s mennyivel jobban fölvirágoznék maga a vasut is! . . .

A legfontosabb kérdés tehát az, hogy lehetne-e valamiképpen ezt a hibás elvek szerint épült hálózatot kijavítani, a hibákat helyrehozni, a mulasztásokat pótolni, — és hogyan?

Megvénk közgazdaságának legfőbb és legegyszerűbb érdeke az, hogy Rimaszombat Losonezra és Kassával a legrövidebb, direkt irányú vasútvonalal köttessék össze. Ezen a vonalon át, természetesen a meglévő és tervezett többi vonal segítségével, közgazdaságunk előtt minden irány nyitott ut volna. A helyi viszonyokkal számolva, ez a cél elérése semmi komolyabb nehézségbe nem ütközik. Rimaszombattól Losonezra Osgyánon (nem Poltáron!) át mintegy másfél millióba kerülne ez a vasut. De ennek a vasutnak Rimaszombaton át közvetlen folytatását kellene hogy képezze a rimaszombat-kassai; olyformán, hogy e vonal az Akasztóhegy megkerülésével, a szőlők alatt a Bakti-völgybe, ezen végig Tamásin át a Balog-völgyet metszve egyenesen Tornallya irányában épülne; itt a bánréve-dobsinai vasuttal egy alépítményen, de külön sínpárral haladva, Berzétén a jölési völgybe kanyarodna, Kovácsvágás és Barka körül a szadellői völgybe (8—900 méteres alaguton) jutna; Tornán csatlakoznék folytatolagos irányban a kassa-tornai vasúthoz. Ez a vonal Esztergom-Nánától Kassáig egy összefüggő, közvetlen vonatra berendezhető, önálló vasútvonalat fog képezni, a mely a tekinteten kívül nem hagyható sztrategiai szempontokra, s a nyugati megyéknek az északi megyékkel fennálló forgalmi érdekeire támaszkodva, rövid időn elsőrangú vasútvonallá fog fejlődni. Nem lesz ez versenyvonal a miskolc-füleki mellett, mert az tovább is szolgálhatja a hozzá utalt érdekeket, mint Miskolcra és a miskolczi vasutakat a budapest-ruttkaiával összekötő vasut. Ez más vidéket — a kassait, más vidéket — Nógrád-, Hont- és Esztergom megyékkel fog összekötöni s ezeknek az érdekét fogja szolgálni — természetesen megvénken keresztül vezetve, megvénk érdekeinek a fölkarolásával. Mert direkt összeköttetést nyerünk vele Kassával, Losonezra, sőt ez utóbbin át Budapesttel és a nyugati megyékkel. Rozsnyó vidéke, amely ugyanis messze van a központtól, közvetlen hozzákapsolatik ez által. Ez a vasut lesz megvénk közgazdaságának főéletere; ehhez csatlakoznak, ebbe gyűjtik össze a beléje ágazó helyi érdekű szárnyvonalak a megvénkben magas bérézettel elkülönített vidékek terményeit, áruit s megvénk minden vidéke, minden irányban gyors és alkalmas szállítási utat fog nyerni, a melyen ugy helyi, mint országos érdekeinket érvényesíthetjük. Természetesen, ezt a fővonalat is ki lehet és ki kell egészíteni a fent leirt módon: Tiszolcától—Zólyombrézóig, Dobsinától—Poprád-Felkägig. Szükséges, hogy a bánréve—ózdai parányi szárnyvonal mielőbb kiegészíttessék Egerig, hogy Füzess-Abonyon keresztül Debreczenig direkt irányú s lehetőleg direkt járatu vasútvonalat nyerjünk. A megvalósítás stádiumába lépett murányvölgyi vasut — a mely helyes szempontok szerint Tornallyáról kiindulva, Szárnya alatt a Sajón át, Sajó-Gömör mellett kellene, hogy vezetessék — idővel Tiszolcra, — sőt a mennyiben ez a Kóburg hercegi uradalom érdekeihez közelebb esnék: az ő hozzájárulásával, egy alaguton át, a Garam völgybe, Sumjácson át Breznó-Bányáig egészíthető ki, a hol a Rimaszombathoz—Tiszolcra—Zólyom-Brézó-felé vezető vonallal egyesül.

Megvénk vasúti hátrányait ez a vonal teljesen megszünteti; közgazdasági érdekeinket fölvirágoztatja Rimaszombathoz, Rozsnyó, Dobsinára, Tornallya, Jolsva, Nagyrőce stb. életre való, virágzásra méltó városaink, minden kétséget kizárólag fölvirágozni, kifejlődni fognak. Kifejlődik megvénk ipara és kereskedelme, lendületet nyer mező-

gazdasága; közgazdaságunkkal népünk jóléte is emelkedik. A szomszédos, sőt a legtávolibb megyékkel és városokkal való könnyű és gyors forgalmi érintkezés megvénknek nemesak közgazdasági, de személyforgalmát és népesedését is emelni fogja. Világhírű természeti nevezetéseink, regényes és vonzó vidékeink megközelíthetőbbé válnak az érdeklődő idegenek előtt, akik azokat a mai unalmas, lélek és testfáradt közlekedés miatt sokkal gyérebben látogatják, mint azt valójában megérdemlik. Rimaszombathoz gyáripart teremthet magának; ez által a vasútvonal által a megye északi részeiben is föllendített vasgyárak nyers termékeit földolgozhatja; alkalmas agyagból, amely közelében kifogyhatlan kímés bányát képez, nemesak eszterpédényt és kályhát, hanem kerámított lehet gyártani; a észszerűen kiépített vasúti hálózat azonban a megye minden vidékéről könnyű szerrel oda szállítható a gyártásra alkalmas nyers anyag, amikben megvénk annyira bővelkedik. — Ezzel a vasútvonallal fogunk fölvirágozni és eredményes működést produkálhatni több meglévő és ezután építendő vonalaink, mint a melyvel szerves összefüggésben kell, hogy álljanak s a melytől maguk is eleven erőt, életet fognak nyerni. Ettől függ megvénk emelkedése, népének boldogsága. Ezzel vége szakad az ipar pangásának, az Amerikába vándorlásnak. Ez van hivatva arra, hogy örvendetesebb népszámlálási adatokat nyerjünk megvénkben, mint a milyen volt különösen a legutóbbi.

De hasztalan a kísérlet is ennek a vasutnak összes előnyeit felsorolni. Kiszámíthatatlan annak hordereje megvénk rohamos fölvirágoztatására. Fontos érdekeink tehát egytől-egyig ennek a vasutnak a kiépítését sürgetik. — Mozduljon meg ennek a vasutnak a létesítésére az egész megye s az egész megvénben első sorban a szék-város — Rimaszombat. Kövessünk el minden lehetőt; ne kiméljünk anyagi áldozatot, időt, fáradságot e terv megvalósítására! Hozzuk helyre a hetvenes évek hibáit; most van erre a legjobb alkalom, a mikor e terv keresztülvitele nem egész, csak fél feladatot képez a kassa-tornai, és az esztergom-nána—ipolyási vonal megnyitása óta. Emeljük megvénket és közgazdasági érdekeit, emeljük megvénk székvárosát az őket megillető helyre! Legyen megvénknek elsőrendű vasútvonala, teljes és kompakt vasúti hálózata, s legyen megvénk vasúti központja a szék-város — Rimaszombat! Mihályfalvy,

Templomszentelés Alsó-Pokorágyon.

Gömöri ref. egyházmegyénk északi részén, ott, hol a magyar vallás egy kisdud végvárral végződik — Alsó-Pokorágyon november hó 29-ik napján templomszentelési örömmünnet tartottunk. — A leány nem akart elmaradni édes anyjától, megújodott; tetőtől talpig ujdont új ruhába öltözött.

A jelzett napon, melyen az idő is téliesre fordult, seregestől csoportosultak a szomszéd községek hívei, rokonok, testvérek valláskülömbőség nélkül e kisdud faluska felé. Siettek, hogy az ünnepélyes istentisztelet megkezdésekor már ott lehessenek.

Es ott voltak sokan, szép számmal.

Pihenésre azonban kevés idejük lehetett, mert a mester jóllehet maga is a végpercen érkezett, jelt adott a harangozásra, meghagyta, hogy: „Nyissátok fel a kapukat, hadd menjen be rajta az igaz nép, az igazságnak megörzője!“

A harangok zúgtak, az ur házának ajtai felnyitak s a gyülekezet „örül mi szivünk, mikor ezt halljuk A templomba megvénk kezdetű dicséret eléneklése között vonult fel a szent helyre, hogy letelepülhessen a mester lábainál, hogy hallhassa az igazság beszédét, és ha megéhezett, s megszomjuhozott megelégtessék!“

Im be jöttünk nagy örömmel

Felséges Isten!

A te szentidnek gyülekezetibe felhangzott énekkel foglaltuk el helyünket a szent sátorban. A gyülekezet arczán ott ült a szent várakozás; leste, sovárogt a mester megnyitó, megáldó beszédét, óhajította az imádkozást, hogy kiöntse fohászát, megadja hálaáldozatát annak, a ki munkájukban, küzdelmükben megsegítette.

Erélyességéről jól ismert esperesünk nt. Nagy Pál ur a gyülekezet várakozásának és édes óhajának mindenben eleget tett. Rövid imádság után alkalmi beszédet tartott, melyben ékesen rajzolta a gyülekezet hármias ünnepeit, az első adventet, az 1790-91-ik év százados emlékét és a templom felavatás édes örömét, aztán és egy alkalmi vers eléneklése után átadta a szót tisztelendő Terhes Pál lelkész urnak, ki a nála megszórt ékes szó-lással I. királyok könyv. 8. r. 27—30 vers alapján tartott buzgó figyelemmel hallgatott egyházi beszédet.

Öreg dél lett, mikor e. megvénk e fiatal derék tanácsbírája leszált szópádaról, olvasván a hirdetet a gyülekezet lelki pásztora tiszt. Konez Károly ur, felolvastva az adakozókat egyenként, kik között első helyen áll id. Gasko János rimaszombati kereskedő 50 frt, tiszt Konez Károly ur 50 forintja és a zeharjéi anya egyháznál is jelentékeny összeggel kitünt Samarjay János földbírtokos ur háromezer téglával és egy helybeli izraelita, ki ott az ur házába épen a felolvasás alkalmával nyújtotta át 3 frtos adományát a jehova dicsőségére.

A szószéket gyönyörű szép megvénk bársony kel-mével, valamint az ur asztalát hasonló színű bársony értékes terítővel helybeli földműves gasdák nejei saját költségeiken vouták be, tévén ezáltal a kisdud templomot esinössé is izlettelljessé, melyben az őszhangot, a két kórhús tulságos magasra felhúzása zavarja meg némileg.

Következett azután az urvasora kiszolgáltatása, a mely aktusnál Szabó Gyula serki és Nagy János szutori lelkészek foglalatokodtak, megvendégelvén e kisdud gyülekezetben mintegy 217 lelket. A keresztelést tiszt. Sighy Sándor bejei lelkész ur végezte kenetteljes papi áhitattal. Az esketést, — mert ez is volt, — fiatal hévvel és tüz-zel tiszt. Pósa Lajos radnóti lelkész ur, az istentiszteletet pedig ntü. esperesünk rövid imádsággal rekesztette be.

Két óra jóval elmúlt d. után midőn e közhasználatnak felavatott s átadott tiszta és világos kis templomot elhagytuk, Jóléso ebédell vendégelvén meg bennünket háziasszonyunk helyettese, illetve testvére Gasko Piroška kisasszony és e kis gyülekezet odaadó szívessége. Nem feledkeznék meg a fáraók ivadékáról sem, odaállítva őket az ebédli ajtajába, hogy ha odament a Dávid hárfája zengett, itt kint az ő nyiretyűjök pengése mellett beszélnék fel a magyar ember vére. Hogyha eddig a léleknek áldozott, szolgáljon már a testnek is.

Es mint tudjuk, a magyar ember nem soká kérti magát, enged a szép szónak, hát még a talp alá húzóknak. Most vagy soha! — perdült fel az asztaltól a Baksaiak soha sem lanyhuló, jóra, szépre, nemesre mindig kész jelen volt tagja. Házi asszonyok helyettesít Gasko kisasszonyt amugy igazában, magyarosan megforgatta, megköszönvén ezáltal azon buzgólkodást, magyarosan készítet ebédet, mellyel testi éhségünket lecsillapította, vérünket felpesditotta. Társul szegődvén mellé a helybeli pap, ki tánczosnőjének méltán eldandolhatta:

„Ugyan édes komám asszony,
Mért kend olyan kövér asszony,
Hogy tudott úgy meghízni. —
Lám én milyen sovány vagyok!

Szóval a templomszentelési öröm, vigalomná lett, folyt kitudja talán reggelig. En pedig a vigalmak után szívesen öhajtom: Legyen erős alapra építve vallásunk e végvárának újonnan épült szép kis temploma, hogyha eljő az eső, eljő az árvíz, szellő, a zivatar s megütkezend majd e házban, álljon erősen, rendületlenül; álljon századokig, álljon mind az időknek végeig. Szutori.

Helybeli hírek.

Személyi hír. Bornemisza László vármegyei alispán tegnap Jolsvára utazott, hogy ott a város ügyeinek és pénztárának kezelését megvizsgálja s az eddig helyettes által betöltött polgármesteri állás végleges betöltése tárgyában tartandó értekezleten részt vegyen.

A nőegylet választmánya által Baksay István tükárnak és Raisz-Marikóvszky Emma urnőnek ajándékozott emléktárgyban gyönyörködött városunk közönsége e héten. A szépen egybeállított nagy csoportot, melynek képeit Andrassy László fényképészünk igen sok gondnal és ügyességgel készítette, a Lőkovicsele üzlet kirakatában volt közszemlére kiállítva. Mint halljuk, Andrassy most miniature másolatokat készít a nagy képről, melyek ép oly tisztán és híven mutatják a vonásokat mint az eredeti, s méltán megérdemlik a közönség figyelmét.

Árvák karácsonya. Nőegyesületünk az előbbi évek példájára, az idén is állít karácsonyfát árvái számára. A szegény gyermekek ezen ünnepe f. hó 20-án d. u. 5 órakor lesz a kisdedővő termében, melyre az érdeklődőket szívesen látja a nőegyesület elnöksége. Ezel kapcsoltban megemlítjük, hogy az árvák karácsonyfájára eddig 78 frt 70 kr. adomány gyűlt be. Adakoztak: Bornemisza Lászlóné 2 frt és 27 darab kalács, Molnár Józsefné 3 frt, Kern Adolfné 1 frt, Ujházy Tivadarné 5 frt, Raisz-Marikóvszky Emma 6 frt 50 kr., Baksay Istvánné 1 frt és gyümölcs, Beliczky Viktorné dió és gyümölcs, Stolez Mártonné dió, Kovács Zsigmondné 1 frt, Gróó Vilmosné 1 frt, Ethey Aranka 50 kr., Terhes Pálné 50 kr., Magyarasszy Dezsőné 1 frt és ruhanemű, id. Sütőhe Istvánné 1 frt, Steeh Kálmánné 1 frt, Sárkány Imréné 1 frt, Dr. Veres Samuné 50 kr., Liszka Józsefné ruhanemű, Henyei Kálmánné ruhanemű, Szeredinszky Sándorné 50 kr., Kalla Mihályné 1 frt, Samarjay Jánosné 3 frt, Farkas Abrahamné 3 frt és ruhanemű, Polnis Jánosné 1 frt, R. Vozary Gyuláné kalácsot, Mészáros Kálmánné 50 kr. és ruhanemű, Ledniczky Péterné 1 frt, Polgáry Károlyné 30 kr., Sztaniszlavszky Adolfné 1 frt, Kubinyi Aladárné 1 frt, Ifj. Sütőhe Istvánné 1 frt, Pongrácz Pálné 1 frt, Lichtseim Adolfné 1 frt, Marton Jánosné 1 frt, Hevessy Bertalanné 1 frt, Glaufl Pálné ruhanemű, Özv. Malatinszky Ferenczné 6 pár harisnya, Özv. Klimó Jenőné 1 frt, Máriaassy Lászlóné 1 frt, Molnár Lajosné 1 frt, Szentmiklósy Agostonné 1 frt, Szakall Andorné 1 frt, Madarász Pálné 1 frt, Szabó Jakabné 50 kr., Lőkovicse Lipótné 4 p. topányka, 4 p. harisnya, egy téli ing, 1 szoknya, 1 téli nadrág, 2 drb. téli kendő, 4 p. kötött keztyű, Landau A. 50 kr., Miskolczy Istvánné sütemény, Weisz Károlyné 1 frt, Gellman Sámuelné 1 frt, Engel Adolfné 1 frt, Paczek Mórné 1 frt, Diekmann Árminné 50 kr., Heks Jakabné 1 frt, Medveczky Sándorné 1 frt, Dapsy Józsefné 1 frt, Hamaliár Károly 2 frt, Tibély Zsigáné ruhanemű, Strausz Józsefné 1 frt, Rakottyai Danóné sütemény, Benyó Lászlóné mézeskalács, Klauzer Jánosné mézeskalács, Feketené Otte Hedvig 1 frt, Simkó Endréné 1 frt, Bródy Bertalanné 50 kr., Diekmann Jakabné 50 kr., Hollender Lajosné 50 kr., Juraskó Jakabné 50 kr., Hollósy Józsefné 50 kr., Rábely Miklósné 50 kr., Özv. Csesznok Pálné 50 kr., Altdorfferné 1 frt, N. N. 40 kr., Jaczko Pálné 50 kr., Tomesányi Lászlóné 1 frt, Kemény Bertalanné gyümölcs, Özv. Zvicker Ottóné 1 frt, Benyó Bélané 1 frt, Soós Gyuláné 1 frt, Hudoba Samuné 50 kr., Tóth Gusztáv pereczet, Kubinyi Bertalanné 1 frt, Kovács Rubinyi Antónia 1 frt, Baksay Józsefné 1 frt, Institoris Endréné 1 frt, Szontagh Károlyné 1 frt, Haas Róza 50 kr., Fülöp Béné 50 krajczár. — Folytatjuk.

Versfüzér. Egy mindössze 91 oldalra terjedő sovány füzet hagyta el a múlt hét végén Szűcs László rimaszombati nyomdáját, mely különböző alkalmi verseket tartalmaz a gömörmezei úri világ kedvelt poétájának Lengyel Lászlóknak tollából. Tulajdonképen kritikát maga a közönség gyakorolt akkor, midőn a munkácska megjelenését tömeges pártfogása által lehetővé tette Nagyobb sikert egy író sem kívánhat magának annál, hogy műveinek jóvedelme tisztesen meghaladja a kiadás költségeit — és Lengyel László ebben a kitüntetésben részesült. — A mi a versfüzér bel ő tartalmát illeti, megjegyezzük, hogy az egyes költemények azon ezélokknak, melyekre száma voltak, tökéletesen megfelelnek. Eljegyzési, esküvői, névnapi üdvözlétek telve sok jó indulattal, sok meleg érzéssel. Nines oly alkalom, vadászat, agárverseny, színház, keresztelő, melyre Lengyel inspirációt ne érezne. — meghatja a barátság, lelkesíti a pajzán ifjúság játszi kedve, kebele fellángol, ha a fiatalok szerelmét sejdíti s érzelmeinek egy-egy költeményben ad kifejezést. Ennyi az egész, mit olvasó közönségének szánt — s célját elérte.

Karácsonyi és ujévi ajándékok bevásárlására felhívjuk t. olvasóink figyelmét Lőkovicse Lipót hirdetésére, melyet lapunk mai számában közlünk.

Vármegyei ujdonságok.

Meghívó. A „Gömörmezei Magyar Közművelődési Egyesület” igazgató választmánya rendes ülésének megtartása válva szükségessé, annak idejéül folyó évi

december 14. napjának délután fél 3 óráját Rimaszombatban, a megyeház tanácstermébe tűzöm ki, melyre midőn az egyesület t. tagjait meghívom, tisztelettel kérem, hogy az ülésen megjelenni s a tanácskozásban részt venni szíveskedjenek. — Rimaszombat, 1891. december 3. Török Bálint, elnök.

A Putnok- királdi vasut múltan-rendőri bejárása és forgalomba adása tegnap történt meg, melyre vármegyénk alispánja Szontagh Zoltán tornallyai járásheli főszolgabírórt küldte ki közgazgatási biztosul. Az ünnepélyre vármegyénk közéletének szerepvívői közül többen a következő tartalmú meghívót kapták: „Budapest, 1891. december hó 1-én. Van szerencsém Putnok- királdi vasutonalunk, valamint királdi bányáinknak f. é. december hó 9-én délelőtt Putnokon tartandó ünnepélyes megnyitásához tisztelettel meghívni. — Tisztelettel Gróf Teleki Géza, elnök.

Uj állatorvos. A Nagyrőczen üresedésben volt állatorvosi állásra Hanel Emil választatott meg.

Gazdasági tudósító a tornallyai járásban — mint értesülünk — Hevessy László sztárnyai lakos lesz.

Elkeresztelés. Grantner Antal nagy-esoltói róm. kath. lelkeszt Iván József s neje Farkas Julianna házastársak 1890. augusztus hó 27-én született leánygyermekük elkereszteléséért 40 frt pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 4 napi elzárásra, továbbá a keresztelési anyakönyvi kivonatnak a tornallyai főszolgabírói hivatalhoz leendő betérjesztésére ítélte II-od fokulag a vármegyei alispán. Az ügy. — melyben a följelentő Dusza János beretkei ev. ref. helyettes lelkeszt volt, — jelenleg III-ad fokú elbírás végett a belügyminiszteriumnál van föllebbezés alatt.

Iskolaszékek figyelmébe. Dr. Kiss Árontól a „Magyar gyermekjátékok gyűjteménye” czim alatt egy szerföltött hézagpótló kötet jelent meg legközelebb Hornyánszky Victor kiadásában, melynek mulhatlan megszerzését vármegyénk kir. tanfelügyelője a „Hivatalos Értesítő” után minden iskolai könyvtárnak ajánlja

Rimaszabályozás. Az orlaj-törékieknek nagy a búbanatjuk már vagy 30 esztendő óta fogva a miatt, hogy ez a nótaba foglalt becsületes derék jó folyóvíz nekik évről-évre nagyobb ellenséggé válik, mert a helyett, hogy azon az uton haladna, amelyet neki az Uristen kijelölt, folyton-folyvást nagyobb vargabötötivel kanyarog az ő káposzta- és kender-földjeik között, s ezekből már egy jókora darabot oda is ajándékozott a bakostörékieknek. Az orlajiak arra kérték tehát annak okáért a vármegyét, parancsoljon rá a Rimára, hogy legyen már esze, és — térjen magába. A vármegye ki is adta a parancsolatot, hanem egyuttal azt is kijelentette, hogy erre a parancsolatra peesét is kell, az pedig pénzbe kerül. Mire az érdekeltek egyhangulag azt válaszolták, hogy nekik van ugyan pénzük, de eszük is van, hogy azt a Rimába bele nem ölik. Így aztán marad a dolog a régi-ben. A Rima eheti tovább a káposztát, kendent, az orlajtörékieknek — akik már nem is orlaj-, hanem ajajtörékiek — további hazafias búbanatukra.

Tűz. Felső-Sajón a Benedikti András esüre, a benne felhalmozott takarmánnyal és gazdasági eszközökkel együtt a lángok martaléka lett. A tűz a lakóházba is bele kapott, de azt a falubeliek és a vízipuskákkal segítségül jött rédovaiak a leégéstől megmentették, de csak úgy, hogy az egész tetőt le kellett szórniok. A kár így is 1490 frt, melyből azonban 1100 frt a Fonciérnél biztosítva volt.

Vegyes hírek.

A miskolczi kereskedelmi és iparkamara mult hó 29-én Radvány István elnöklete alatt közös ülést tartott, melyen a kamara elnök indítványára egyhangulag a nemzeti kiállítás eszméje mellett foglalt állást, szemben a millenium alkalmából némely részről rendezni kívánt nemzetközi kiállítással. A napirend egyéb fontosabb tárgyai voltak:

a kereskedelmi miniszternek javasoltatik, hogy a tiszafüredi gyümölcsészeti egylet részére ezer forint segélyt nyújtson a kosárfonó és fűzvezető házi iparnak fejlesztésére, mely a Tisza mentén el van terjedve. Nagy-Rőcze, Jolsva, Dobsina r. t. város husvágási szabályrendeletet eszekély módosítással jóvábagyásra ajánlattak. A keleti esomagforgalomra vonatkozó leirat tudomásul szolgál s a legszélesebb körben közzé fog tétetni. A kamarai tagsági jogot azon iparos, vagy kereskedő ki mandátuma lejártá előtt üzletével felhagy, megtarthatja. Erről értesíti a kamarát a miniszter. Vita nélkül tudomásul szolgál. A miskolczi gabona kereskedők által kért reexpedicionális kedvezményt a miniszter nem engedélyezi, mert — szerinte — eszekély előnyöket nyujtana a miskolczi termény kereskedelemnek, a mit az ülés sajnálattal vesz tudomásul. Atkár hevesmezei község a marhahus árakat két óra limalálni akarja, mihez a kamara hozzájárul. A szegedi kamara megkeresvén a kamarát, hogy a zsirtöltésre használt hordók tarasulyának kötelező hitelesítése iránt intézet felirata támogastassék, ezt a kamara elhatározza. A miskolczi ipartestület által rendezendő karácsony-kiállítás s vásár célzaira a kamara mintegy 105 frtnyi díjat tűz ki.

Műkedvelői előadás.

A rimaszombati egy. prot. főgimnázium ifjúsága saját olvasó egyesületének javára szombaton f. hó 12-én a „Három róza” nagytermében műkedvelői előadást rendez.

Szinre kerül:

A kitünő vendég.

Eredeti vigjáték 1 felvonásban. Irta: Csepreghy Ferencz. Sugó: Baksay József.

Személyek:

Pusztás Bálint földbirtokos	—	Ruik László.
Fáni, leánya	— — —	Danielisz Etelka k. a.
Ágota, Pusztás néje	— — —	Lengyel Anna k. a.
Hevesi Kálmán szolgabíró	—	Lengyel Iván.
Birkás László földbirtokos	—	Vinceze István.
Kántor	— — —	Katona István.
1-ső idegen	— — —	Hozelitz Gyula.
2-ik idegen	— — —	Schweitzer Jenő.
Marezi koesis	— — —	Stepnyiczky Ferencz.

Történik Pusztás falusi lakásán.

Ezt követi:

Kukli-predikációk.

Vigjáték egy felvonásban. Irta: Moser G. Fordította Sz. K. Sugó: Szeckay Dezső.

Személyek:

Feles Mihály kereskedő	— —	Liszky Gusztáv.
Róza, neje	— — —	Lengyel Anna k. a.
Móka Bogdán, tőkepénzes	—	Pivko Gusztáv.
Dorotya, neje	— — —	Soós Jolán k. a.
Gyöngyös Márton, ügyvéd	—	Kovalik Alajos.
Ilka, neje	— — —	Danielisz Etelka k. a.
Pincézér	— — —	Asztalos Kálmán.
Hordár	— — —	Pap Dezső.

Történik egy vasuti mdőházban

Kezdeté 7 és fel órakor.

Helyárak: Körszék 1 frt 20. — I. r. zártszék 1 frt. — II. rendű zártszék 70 kr. — Földszinti állóhely 40 kr. — Karzat 20 kr.

Jegyek előre válthatók **Miskolczi István** ur fötéri czukrász üzletében.

Az előadást táncz követi.

Felelős szerkesztő: **Dr. Veres Samu.**

Kiadó-tulajdonos: **Dr. Bernát István.**

Magán-hirdetések.

Házvezetőnek

ajánkozik egy fiatal falusi nő; ügyes, jó gazdasszony; a gazdaság kezeléséhez is ért. Özime megtudható a kiadóhivatalban.

Hirdetés.

A sánkfalai **vizimalom** — három köre — új évtől több évre bérbe adó. Bövebbet: **Harkácon Báro Vay Aladárnál.** 3—4

Hámos-torta. Uj. Jogász-torta.

Karácsonyi és ujévi ajándék.

Van szerencsém a tisztelt közönség becses tudomására hozni, hogy a közelgő karácsonyi és ujévi ünnepekre üzletemben igen **sok és szép** alkalmas **ajándék-tárgy** van készletben. Nagy választék a legkülönfélébb plüsch-, selyem-, bársony-, elefantosnt stb. **Bomboneokból** a legfinomabb **fondan** és **chrém-czukorkákkal** töltve.

Kis **párisi torták** töltve és dobozzal **15** krjával. Mindenféle disz-alakoeskák, chokoládék, croquettek, mozgó-bábuk, szivarkák, thea- és sok másféle sütemények, valamint különféle torták.

A t. szülők különös figyelmébe ajánlom továbbá **karácsonyfák diszítéséül szolgáló** alkalmas mindenféle **czukorka-tárgyaimat**, melyeknek árai a következők:

100 db jól csomagolva dobozzal 1 frt — kr.	100 db finomabb 2 frt — kr.
100 db jól csomagolva dobozzal 1 frt 50 kr.	100 db excelsior diszes 3 frt — kr.

Ajánlom azonfelül különféle kitünő francia italaimat. Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek és a **három forintot meghaladó rendelmenyeknél**: a pénz előleges beküldése mellett a **postaszállítás** és esomagolás **portomentesen történik.**

Üzletemet a t. közönség kiváló figyelmébe ajánlva, maradtam
Rimaszombat, 1891. november 25. Kiváló tisztelettel:

Miskolczi István, műczukrász.

Ugyanitt tanulól egy jó családból való 13—14 éves ifju felfogadtatik.

Huszár-torta. Uj. Kossuth-torta.

Ibolya-csokor.

Thea-Rózsás.

A t. géptulajdonosok figyelmébe!

Tűszekrények,

mindenféle kazánmunkák legjobb anyagból való elkészítésére jutányos árak mellett ajánlom kitünően berendezett gépműhelyemet.

Gőzmozgonyok, gőzeséplőgépek s más gazdasági gépek javításait ajánlom már most eszközölni.

Vasöntödémben mindennemű öntvényeket a legpontosabban elkészítik.

HERCZ ZSIGMOND

gazd. gépgyára, kazánműhelye és vasöntödéje
MISKOLCZON. 3—3

Eladó

Serke község határában egy urbéri házhely utáni összes külsőség és legelő illetőség a káposzta- és kender földek kivételével.

A vételárnak csak egy negyed része fizetendő készpénzben, három negyed része pedig 5% kamat s betáblázás mellett évekig a vevőnél maradhat.

Ezen külsőség s legelőilletőség alkalmas vevő hiányában 6 évre hasznóbérbe is adatik.

Ugy az örökvetel mint a hasznóbérlet iránt értekezhetni Tornallyán **Borsody József** kir. járásbíróval. 3—3

Pályázati hirdetmény.

1739. sz. — Szab. Rimaszombat r. t. városánál lemondás folytán megüresedett — 600 frt évi fizetés és kiküldetések alkalmával szabályrendeletileg megállapított díjjal ellátott — **mérnök-építészeti tanácsosi állásra** pályázat nyitattik.

Felhívtnak ezen állást elnyerni kívánók, hogy az iránti képesítés, eddigi alkalmaztatása, életkoruk igazolásával ellátott kérvényüket a városi Tanácsához ezimezve, **jövő 1892. év január hó végéig** adják be.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város képviselő-testületének 1891. évi november hó 26-án tartott közgyűléséből.

Szabó György, polgármester.



5—6

Ezennel közhírré tétetik, hogy a liferálásból kimaradt **3000 darab** nagyszerű, úgynevezett

„Huszár“ lópokróc

gyors pénzszerzés miatt a gyári áron alól adatik. Ezen kitűnő pokroczok 190 cm. hosszúak és 130 cm. szélesek, színes esíkekkel vannak ellátva, vastag mint deszka, meleg mint a bunda, míg a készletben tart, most csak

1 frt 68 kr. darabja **3 frt 30 kr.** párja

Továbbá 4500 darab kitűnő minőségű, óriási nagyságú **vaszón ágylepedő** a 1 frt darabja, 2 méter hosszú, 145 cm. széles, ezelőtt 2 frt volt.

Megrendeléseket postautánvétellel vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközöl **FEKETE Bécsi áruház a magyar koronához** Wien, Margarethen, Rüdigerasse 1/87.

SALIGNAC & Cie COGNAC

Részvénytársaság, alapítva 1809-ben, négy millió franknyi alaptőkével; ajánlják **francia**

„Cognac“-jukat

a legkitűnőbb minőségben. Az 1867-iki párisi világkiállításon a nagy arany éremmel, az 1891-ik évi bécsi nemzetközi tápszer és házi szükségletek kiállításán pedig a nagy érdem-okmányokkal (legmagasabb kitüntetés) lettek kitüntetve.

Különlegesség: orvosi autoritásoktól ajánlott „**Medicinal Cognac**“.

Raktár: **Rimaszombaton Dickmann Ármán** urnál.

Vezér-képviselők Ausztria-Magyarország részére:

HEINRICH MENDEL & Co.

TEA, RUM és COGNAC bevitteli cég
Bécsben, I. Schottenring 32. 4—6

Pályázat.

A tornallyai takarékpénztárnál 900 frt évi fizetéssel ellátott pénztárnoki állásra pályázat nyitván, a pályázni kívánók felhívtnak, hogy kellően felszerelt s életkorukat is igazoló kérvényüket alólirott igazgatósághoz **1891-ik évi december hó 15-eig** nyújtsák be. A megválasztás az 1-ső évre ideiglenesen történik, s így a megválasztott tisztviselő csak ezen próba év sikeres betöltése esetén véglegesíthető.

Tornallyai takarékpénztár igazgatósága.

Billiard.

4—4

Keveset használt „Szeiffert“-gyártmányu tekeasztal (Carambol) igen jutányosan eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Kiadó üzlethelyiség és lakás.

A főtéren levő **Kern Adolf** által birt. üzlethelyiség, két szoba, konyha, két pincze bérbe adó.

Rimaszombat, 1891. december hó

TÓTH JÓZSEF.

Karácsonyra és újévre legszebb ajándék a könyv!

KÁRMÁN S.

könyv-, mű-, hangjegy- és papirkereskedése
RIMASZOMBATBAN.

Ajánlja dusan felszerelt **könyv-, papir- és írószerekkereskedését** a nagyérdemű közönség figyelmébe.

Kaphatók a magyar irodalom legkiválóbb termékei füzet és diszkötésben.

Ifjúsági iratok legnagyobb választékban, *Pósa, György, Forgó bácsi* stb. jeles írók tollából.

Naptárak 1892-ik évre:

Ügyvédi-, orvosi-, gazdasági és egyéb *szaknap*tárak, *tárcza-naptárak* hölgyek számára esinos kiállításban.

Vona ozott könyvek gyári raktára.

Irodai felszerelések, n. m.: Íróasztalok, tintatartók, jó írófüzetek, ceruzák, tintakészítők stb. Jó minőségű irodai papírok, 500 levelet tartalmazó, 1 frt 50 krtól fokozatosan feljebb.

Tiszta fehér és díszes levelepapírok esinos dobozokban igen jutányos áron. — **POESCH-ALBUMOK** a legdíszesebb kötetben. — *Ujévi és névnapj* üdvözlőkártyái stb.

Pecsétviasz, pecsételő ostya, itatós papír és itatós hártyalameczek. Rajzeszközök nagy választékban. Géplevelborítékok mindenféle alakban 100 db 20 krtól felfelé.

Gyermek-játékok.

BRÓDY BERTALAN

vegyes- és fűszeráru-kereskedése Rimaszombatban, a Főtéren.

Tisztelettel ajánlja a n. é. közönség becses figyelmébe a közeledő ünnepek alkalmából, *karácsonyi és újévi ajándékok* alkalmas cikkekből berendezett nagy raktárát meglepően jutányos árak mellett és mégis kitűnő minőségű árukban; például:

1 üveg Czuba-Durozier és Társa-féle kitűnő finom Cognac 1 frttől 2 frt 50 krtig. Valódi jamaicai legfinomabb rum literje 1 frttől 3 frtig; vörös „egri bikavér“ literje 80 kr.; legjobb asztali fehér bor literje 50 kr. (üveggel együtt).

Legtiszább csurgatott akác-virág-méz klyrja 80 kr. — Déli gyümölcsök: narancsok, citromok, datolya, malaga, dió, mogyoró, valódi olasz gesztenye (maróni), török szilva stb. friss minőségben s a legszebb fajtákban.

Egyedüli bevásárlási hely díszes üveg labdacskok, arany- és ezüst-szállak, csillagok és egyéb karácsonyfa-diszkek beszerzésére nézve; ugyszintén karácsonyfa-ra való gyertyácskák és gyertya-tartók nagy választékban.

Nagy raktár mindennemű fűszer-árakban.

Valódi borok, liqueurök, rum és Cognac.

Karácsonyfa-diszkek.

Karácsonyi ajándékok.

Nagy karácsonyi-kiállítás.

LÖFKOVICS LIPÓT

DIVATÁRÚ-RAKTÁRA.

Rimaszombatban: Fő-tér **SAMARJAY-féle** házban.

Újnan érkezett: ajándékoknak különösen alkalmas párisi fantasie-cikkekből sokféle pipere- és díszitményi cikkek.

Női- és férfi-divatárak.

Rengeteg nagy raktár nyakkendőkben, férfi és női Jäger-íngék és nadrágok, női és férfi karmantyuk, boák, gyermek-, fiu- és leányka-öltönykék, felöltők, köpenyek, **egész garnitúrák** nők és leánykák részére.

Kabát vagy **köpeny, karmantyú** és **gallér.**

Plüsch varró-eszközök (necessairek), albumok, képkeretek, himző- vagy kézi munka-kosarak, kóta-, újság- és kefe-tartók, pénz- és szivar-tárczák.

Illatszerek.

Ezen itt elősorolt és ajándékoknak legalkalmasabb tárgyak akár kézi munkával, akár a nélkül. raktáramon megtekinthetők.

Bárminemű kézimunkát, monogrammot 24 óra alatt előállítok.

Karácsonyfa-diszkekben igen nagy raktár.

A nálam vásárolt karácsonyi ajándékokhoz a karácsonyfa-diszkeket ingyen szolgálom. Kiállításom megtekintését kérem.

Teljes tisztelettel

LÖFKOVICS LIPÓT.

Karácsonyi ajándékok.

Karácsonyi ajándékok.

Téli női-, férfi- és gyermek-czipők nagy raktára.